

แนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน
Guidelines for developing residence styles for Thai elderly tourists in the Andaman
Triangle area

สุนันทา คันธานนท์*

Sunanta Kuntanon*

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*

Phuket Rajabhat University*

Sunanta.Kuntanon@gmail.com*

ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน พบว่าลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ภาพรวมระดับมาก (\bar{X} =4.03) ได้พัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในระดับมากที่สุด คือ บริการยานพาหนะสำหรับเคลื่อนย้าย (\bar{X} =4.98) รองลงมาให้บริการสำรองที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (\bar{X} =4.78) พนักงานสามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ (\bar{X} =4.62) ปัจจัยลักษณะบ่งบอกถึงการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ (\bar{X} =4.55) ส่วนแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน มี 4 กลยุทธ์ 11 มาตรฐาน โดยกลยุทธ์ที่ 1 สะดวก มีมาตรการ คือ 1) เครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือผ่านมาตรฐานที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ กลยุทธ์ที่ 2 สะอาด มีมาตรการ คือ 3) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐานสุขอนามัย 4) ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีฝุ่นละอองหรือขยะ กลยุทธ์ที่ 3 สบาย มีมาตรการ คือ 5) มีเครื่องอำนวยความสะดวก 6) มีคนอำนวยความสะดวก 7) อยู่แล้วสบายกาย สบายใจ กลยุทธ์ที่ 4 ปลอดภัย มีมาตรการ คือ 8) มีผู้ดูแล 9) มีเพื่อน 10) มีความมั่นใจในสถานที่ 11) มีความสุข

คำสำคัญ: การพัฒนา, ที่อยู่อาศัย, ผู้สูงอายุ, พื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

Abstract

This research has the objective To study the characteristics of residence for the elderly. and to study guidelines for developing residence for the elderly in the Andaman Triangle. It is a mixed methods research. It was found that the characteristics of residence for the elderly In the Andaman Triangle High level overall picture ($\bar{X}=4.03$). Has developed the highest level of residence for the elderly. namely transportation services for moving ($\bar{X}=4.98$), followed by accommodation reservation services through travel agents ($\bar{X}=4.78$), employees being able to help elderly people ($\bar{X}=4.62$). The sign indicates the provision of services specifically for the elderly ($\bar{X}=4.55$). As for the guidelines for developing residence for the elderly in the Andaman Triangle area, there are 4 strategies, 11 standards, with Strategy 1 being convenient and having measures: 1) Facilities 2) Pass the evaluation criteria or meet the standards for residence for the elderly. Strategy 2 is clean and has measures: 3) Passes the evaluation criteria. or passes hygiene standards 4) does not emit a visible odor There is no dust or garbage. Strategy 3: Comfortable. There are measures: 5) There are facilities. 6) There are people to help you. 7) You are already comfortable physically and comfortably. Strategy 4: Safe. There are measures: 8) Have a caretaker. 9) Have friends. 10) have confidence in the place 11) be happy

Keywords: Development, Residence, Elderly, Andaman Triangle Area

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย (Aging Society) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการแพทย์และสาธารณสุข ทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านทางประชากร (Demographic transition) อัตราการเกิดและอัตราการตายลดลงพร้อมกับอายุคาดเฉลี่ยที่ยืนยาวขึ้นของคนไทย ทำให้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ในระยะเวลาอันสั้น โดยในปี พ.ศ.2513 มีประชากรสูงอายุ 1.7 ล้านคนหรือประมาณร้อยละ 4.9 ของประชากรทั้งหมด เพิ่มขึ้นเป็น 7.5 ล้านคนหรือร้อยละ 11.8 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ.2553 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุนี้นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของประชากรภาวะพึ่งพิง ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ การรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายในสังคมต้องมีการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้อย่างบูรณาการลงไปสู่การดูแลผู้สูงอายุที่เสี่ยง (กิจการส่งเสริมผู้สูงอายุ, 2564) จากการคัดกรองประเมินสุขภาพผู้สูงอายุ ด้วย ADL จำนวน 454,834 คน คิดเป็นร้อยละ 87.96 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด พบว่า เป็นกลุ่มติดสังคม 441,115 คน ร้อยละ 96.98 กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 13,719 คน ร้อยละ 3.01 (กลุ่มติดบ้าน 10,529 คน ร้อยละ 2.31 และกลุ่มติดเตียง 3,190 คน ร้อยละ 0.70) จากสถานการณ์ย้อนหลัง (ปี 2561-2564) พบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง ร้อยละ 0.60, 0.63, 0.62, 0.70 ตามลำดับ (กิจการส่งเสริมผู้สูงอายุ, 2564) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 17 เป้าหมายในการพัฒนา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2559 – 2579) โดยมีเป้าหมายในการดูแลผู้สูงอายุ (Active and Health Ageing) คือ ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเอง ดำรงชีวิตประจำวันได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้สูงอายุชอบท่องเที่ยวในวันธรรมดา ท่องเที่ยวกับครอบครัว นิยมใช้รถจักรยานยนต์ไฟฟ้า และแท็กซี่ เลือกรักษาในโรงแรม ให้ความสำคัญกับอาหารและเครื่องดื่ม และอาศัยไม้ตรีของคนท้องถิ่น รับทราบข้อมูลท่องเที่ยวจากการบอกต่อ และสื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ดึงดูดให้มาท่องเที่ยว ได้แก่ การเยี่ยมชมวัด โบราณสถาน อาคารเก่าแก่สถาปัตยกรรมยุคสมัย

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

ต่าง ๆ ซึ่มีอาหารพื้นเมือง และชื่นชมธรรมชาติแนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ชาวต่างชาติ ได้แก่ การพัฒนากิจกรรมที่คงความเป็นเอกลักษณ์ล้านนาที่ไม่สามารถพบเจอได้จากสถานที่อื่นให้ความสำคัญกับความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเกิดความประทับใจและสนุกสนานเพลิดเพลินกับประสบการณ์ใหม่ ๆ (ศันสนีย์ กระจ่างโฉม และคณะ, 2562) ทั้งนี้ เบญจพร เชื้อผึ้ง และคณะ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการการบริการของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่าความคาดหวังของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่อที่พักแรม นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ มีความคาดหวังสูงสุดต่อด้านที่พักและบริการ รองลงมาคือ ด้านพนักงานบริการ ด้านราคา ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านกระบวนการบริการ และด้านการส่งเสริมการตลาด ความพึงพอใจต่อที่พักแรมของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยมีความพึงพอใจสูงสุดต่อด้านที่พักและบริการ ไม่ต่างจาก ทินกร ตี๋อินฉา และ ผกามาศ ชัยรัตน์ (2564) ศึกษาปัจจัยการเลือกที่พักของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยว มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยว นิยม เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และเลือกที่พักที่ประเภทโรงแรม มีระยะเวลาเข้าพักจำนวน 2 คืนและเลือก กิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ ตลอดจนนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครอบครัว โดยมีแนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พักเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ทางเข้าสู่อาคาร ควรมีการทาสีหรือติดป้ายแสดงสัญลักษณ์ให้ทราบถึงความต่างระดับของพื้นที่ให้ชัดเจน ป้องกันการสะดุดล้มของผู้สูงอายุ ป้ายสื่อความหมายควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยอาจ มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อทำให้ทราบถึงความต่างระดับของพื้นที่ เช่น การใช้รูปภาพ ในกรณีที่ถูกคำ ไมใช่ชาวไทย ชาวลาว และไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ เพิ่มวัสดุกันลื่นบริเวณทางลาด จัดทำราวจับเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถจับและพยุง ตัวระหว่างการใช้ทางลาดที่พับบางแห่ง ไม่มีการจัดทำทางลาดมีเพียงบันไดเท่านั้น

จังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ติดอันดับโลกนักท่องเที่ยววัยเกษียณ ไม่ว่าจะมาเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติจะนิยมมาพักในสามจังหวัดดังกล่าวทรัพยากรทางทะเลที่สวยงามมีอากาศที่ดีเหมาะกับการพักผ่อนหย่อนใจและการดูแลสุขภาพ การศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในครั้งนี้จะช่วยตอบโจทย์ความต้องการของผู้สูงอายุที่จะมาพักในพื้นที่ท่องเที่ยวดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นแนวทางในการต่อยอดพัฒนาอาชีพให้กับผู้ประกอบการที่มีความสนใจจะสร้างสร้างที่อยู่อาศัยบ้านพักโรงแรมหรือสถานที่ดูแลผู้สูงอายุไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติก็สามารถนำผลงานวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะที่อยู่ที่อยู่อาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาที่อยู่ที่อยู่อาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักวิชาการ นักศึกษา นักพัฒนา หรือผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือต่อยอดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหรือการท่องเที่ยวประเภทอื่นได้
2. ผู้นำชุมชนผู้นำท้องถิ่น นักพัฒนา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาต่อยอดอาชีพให้กับคนในชุมชนได้
3. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา สามารถนำข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ไปกำหนดนโยบาย งบประมาณ กิจกรรม ในการพัฒนาองค์กร หรือชุมชนต่อไปได้

4. ประชาชน หรือผู้ที่สนใจสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานสร้างอาชีพ ให้กับตนเองหรือคนในครอบครัวได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการศึกษาวิจัยรวบรวมเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้เครื่องมือเอกสาร แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ใน 3 จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต โดย จังหวัดกระบี่ มีจำนวนประชากร ชาย 236,790 หญิง 239,949 รวม 476,739 จังหวัด พังงา ชาย 134,192 หญิง 134,596 รวม 268,788 จังหวัดภูเก็ต ชาย 197,036 หญิง 219,546 รวม 416,582 (กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย, 2562) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเด็น นักวิจัยได้ออกแบบเก็บข้อมูลแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น นักพัฒนาชุมชน นักธุรกิจ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา องค์กรภาครัฐภาคเอกชน เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน นักวิชาการ ผู้นำศาสนา ประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยคำนวณจากสูตร ทาโรยามาเน่ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณกรณี ทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane ,1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลหลักในการวิจัยในการวิจัย โดยเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นในการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน ได้แก่ ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ จำนวน 4 คน ตัวแทนจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากประชาชน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้นำส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านที่ศึกษา จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 10 คน หรือสัมภาษณ์จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับงานวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม เพื่อศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 3 ตอน **ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม** มี 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) อาชีพ 6) รายได้ต่อเดือน 7) จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว 8) ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว และ 9) ระยะเวลาที่พักค้างคืน **ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน** ประกอบด้วย 1) ปัจจัยในการเลือกที่พัก มีแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล 8 ข้อ 2) ด้านที่พักและบริการ 5 ข้อ 3) ด้านสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย 4 ข้อ 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด 5 ข้อ 5) ปัจจัยด้านพนักงานบริการ 7 ข้อ 6) ด้านกระบวนการบริการ 4 ข้อ 7) ด้านลักษณะทางกายภาพ 4 ข้อ **ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไปแบบปลายเปิด**

2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสร้างแบบสอบถามเชิงลึก ด้วยวิธีสัมภาษณ์ เรื่องแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน โดยมีเนื้อหา แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประเด็นการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน 1) จุดแข็งของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 2) จุดอ่อนของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 3) โอกาสของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 4) อุปสรรค/ข้อจำกัด ของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 5) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. **ความเที่ยงตรง** ผู้วิจัยได้ใช้ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา โดยกำหนดคะแนน ตั้งแต่ +1 ถึง -1 แล้วนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรเกณฑ์ โดยจะใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 -1.00 ที่มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

2. **ความเชื่อมั่น** ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดลองจำนวน 30 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มที่ต้องการศึกษา ทดสอบโดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์อัลฟาในการหาความเชื่อมั่น

3. **ตรวจสอบความถูกต้อง** ของถ้อยคำหรือสำนวน เพื่อให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ สามารถอ่านเข้าใจได้ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ ซึ่งจะช่วยให้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือและแม่นยำยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยจะตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อมูล และทำการบันทึกห้สแบบสอบถามตามที่กำหนด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ โดย 5 = มากที่สุด และ 1 = น้อยที่สุด ตามลำดับ แปลความหมายของข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลค่าคะแนนโดยใช้การแบ่งช่วงขั้นเท่ากัน ดังนี้

อันตรภาคขั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}}$

$$= \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ การดำเนินการด้วยตัวผู้วิจัย และผู้ช่วยนักวิจัย โดยผู้วิจัยจะขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยแนบสำเนาไปพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูล แล้วรับแบบสอบถามกลับเพื่อนำมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และดำเนินการจัดการบันทึกห้สคำตอบในแบบสอบถามเพื่อประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ที่มีความครอบคลุมกลับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ถือได้ว่าเป็นข้อมูลเชิงลึกที่ผู้วิจัย จะใช้การเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, 2553) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ได้ลึกซึ้งที่สุด ให้ได้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยต้องการคือ เป็นผู้มีส่วนได้เสียต่อการท่องเที่ยวชุมชน เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของชุมชนได้เป็นอย่างดี และสามารถให้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้จัดได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ จำนวน 4 คน ตัวแทนจากวิชาการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากประชาชน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านที่ศึกษา จำนวน 4 คน ตัวแทนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 10 คน หรือสัมภาษณ์จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) การวิเคราะห์ข้อมูลนักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับการตีความหมาย (Meaning) ของเนื้อหา ปรากฏการณ์ ข้อมูล ที่ได้จากการจัดหมวดหมู่ หลังจากนั้นจะทำการพิจารณา หาความหมายโดยนำหลักการทางวิชาการ เป็นประเด็นหลัก แล้วทำการ

ตีความหมายแบบตรงไปตรงมา จากปรากฏการณ์ ข้อมูลนั้น (Linear interpretation) ถัดมาหากปรากฏการณ์ไม่ชัดเจน หรือข้อมูลคลุมเครือ จะใช้หลักการตีความหมาย โดยนำหลักการทางวิชาการ จารีตประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ฯลฯ ไป ทาบแล้วทำการตีความหมายในลักษณะทางอ้อม (Spiral interpretation) จัดการข้อมูล เอกสาร เรียงความ บทถอดเทป ภาพถ่าย ฯลฯ ลักษณะข้อมูลของการวิจัยในเชิงคุณภาพ จากข้อค้นพบจากการสังเกต ที่อยู่ในภาคสนาม จะทำการถอด เทป อย่างละเอียด เพื่อป้องกันการแปลงสาร (Etic) และจะให้ความสำคัญกับสาระที่เป็นเนื้อหาของข้อมูลทั้งหมด หลังจากนั้นจะนำภาพถ่ายที่ได้ระหว่างการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และรูปภาพ ที่เป็นข้อมูลทั้งหมด มาจัดหมวดหมู่เพื่อการ วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ สามารถแสดงได้ 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	208	54.17
	หญิง	176	45.83
	รวม	384	100.00
2	อายุ		
	อายุ 21-30 ปี	55	14.32
	อายุ 31-40 ปี	136	35.42
	อายุ 41-50 ปี	28	7.29
	อายุ 51-60 ปี	28	7.29
	อายุ 61-70 ปี	82	21.35
	อายุ 71-80 ปี	55	14.32
	รวม	384	100.00
3	สถานภาพ		
	โสด	150	39.06
	สมรส	207	53.91
	หม้าย/หย่าร้าง	27	7.03
	รวม	384	100.00
4	อาชีพ		
	รับราชการ	156	40.63
	พนักงานบริษัท	42	10.94
	รับจ้าง/ลูกจ้าง	32	8.33
	รัฐวิสาหกิจ	27	7.03

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
4	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	75	19.53
	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	30	7.81
	เกษตรกร	22	5.73
	รวม	384	100.00
5	รายได้ต่อเดือน		
	5,001-10,000 บาท	36	9.40
	10,001-30,000 บาท	305	79.40
	30,001-50,000 บาท	21	5.50
	มากกว่า 50,000 บาท	22	5.70
	รวม	384	100.00
6	จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
	ครั้งแรก	194	50.52
	ครั้งที่ 2	148	38.54
	ครั้งที่ 3	6	1.56
	มากกว่า 3 ครั้ง	36	9.38
รวม	384	100.00	
7	ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว		
	รถยนต์ส่วนตัว	313	81.51
	บริการรถเช่า/รถเหมา/แท็กซี่	37	9.64
	รถประจำทางสาธารณะ	16	4.17
	ยานพาหนะของบริษัททัวร์	18	4.69
รวม	384	100.00	

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
8	ระยะเวลาที่พักค้างคืน		
	ไม่ค้างคืน	4	1.04
	1 คืน	27	7.03
	2 คืน	353	91.93
	รวม	384	100.00
9	การจองที่พัก		
	ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	21	5.47
	โทรศัพท์	66	17.19
	บริษัททัวร์	285	74.22
	เข้ามาจองด้วยตนเอง	12	3.13
	รวม	384	100.00

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
10	ความต้องการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับที่พักต่อคืน		
	ต่ำกว่า 500 บาท	285	74.22
	501-1,000 บาท	66	17.19
	1,001-1500 บาท	21	5.47
	1,501-2,000 บาท	12	3.13
รวม	384	100.00	

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 384 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 45.83 และมีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 35.42 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 53.91 รัับราชการ ร้อยละ 40.63 รายได้ต่อเดือน 10,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 79.40 เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ร้อยละ 50.52 เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 81.51 ส่วนมากเข้าพักค้างคืน 2 คืน ร้อยละ 91.93 จองที่พักผ่านบริษัททัวร์ ร้อยละ 74.22 และความต้องการใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับที่พัก ต่ำกว่า 500 บาท ต่อคืน ร้อยละ 74.22

ตอนที่ 2 ลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

(5 = มากที่สุด ไปจนถึง 1 = น้อยที่สุด ตามลำดับ) มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ดังตารางนี้

ตารางที่ 2 ความต้องการของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

รายการประเมิน	ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	SD	ระดับ*
1 ใกล้เคียงท่องเที่ยวใกล้เมืองแหล่งชุมชน	4.41	0.80	มากที่สุด
2 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ (ที่นอน เติง ขนาดของห้องพัก ห้องน้ำ ประตู)	4.28	0.96	มากที่สุด
3 สิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกห้องพัก (ทางเดิน ทางลาด บันได ลิฟต์)	3.34	0.47	ปานกลาง
4 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พัก (รถเข็น สปา นวด ชาวน่า ห้องอาหาร ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ)	4.32	0.47	ปานกลาง
5 ที่จอดรถพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ	3.14	0.49	ปานกลาง
6 พนักงานที่สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้	4.62	0.49	มากที่สุด
7 ป้ายสัญลักษณ์บ่งบอกถึงการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ	4.55	0.50	มากที่สุด
8 บริการยานพาหนะสำหรับเคลื่อนย้าย	4.94	0.32	มากที่สุด
9 มีข้อมูลเกี่ยวกับที่พักให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุหลากหลายช่องทาง	4.09	0.48	มาก
10 มีบริการสำรองที่พักทางอินเทอร์เน็ต	3.14	0.35	ปานกลาง
11 มีบริการสำรองที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์)	4.78	0.56	มากที่สุด
12 มีบริการรับส่งระหว่างที่พักกับสนามบิน/สถานีขนส่ง	4.00	0.81	มาก
13 มีการบำบัด/ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (ฟรี/ ราคากฎ)	4.18	0.98	มาก

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

ตารางที่ 2 (ต่อ) ความต้องการของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

รายการประเมิน		ระดับความต้องการ		
		\bar{X}	SD	ระดับ*
14	มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา	3.34	0.47	ปานกลาง
15	มีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว	4.26	0.55	มากที่สุด
16	มีช่องทางด่วนพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในการ Check In และ Check Out	3.04	0.22	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม ระดับความต้องการของนักท่องเที่ยว		4.03	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.03) โดยระดับความต้องการมากที่สุด ได้แก่ บริการยานพาหนะสำหรับเคลื่อนย้าย (\bar{X} =4.94) มีบริการสำรองที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์) (\bar{X} =4.78) พนักงานที่สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ (\bar{X} =4.62) ป้ายสัญลักษณ์บ่งบอกถึงการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ (\bar{X} =4.55) ใกล้แหล่งท่องเที่ยวใกล้เมืองแหล่งชุมชน (\bar{X} =4.41) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พัก (รถเข็น สปานวด ชามน้ำ ห้องอาหาร ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ) (\bar{X} =4.32) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ (ที่นอน เตียง ขนาดของห้องพัก ห้องน้ำ ประตู) (\bar{X} =4.28) มีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว (\bar{X} =4.26) ระดับมาก ได้แก่ มีการบำบัด/ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (ฟรี/ราคาถูก) (\bar{X} =4.18) มีข้อมูลเกี่ยวกับที่พักให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุหลากหลายช่องทาง (\bar{X} =4.09) มีบริการรับส่งระหว่างที่พักกับสนามบิน/สถานีขนส่ง (\bar{X} =4.00) ระดับปานกลาง ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกห้องพัก (ทางเดิน ทางลาด บันได ลิฟต์) (\bar{X} =3.34) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา (\bar{X} =3.34) ที่จอดรถพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ (\bar{X} =3.14) มีบริการสำรองที่พักทางอินเทอร์เน็ต (\bar{X} =3.14) และมีช่องทางด่วนพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในการ Check In และ Check Out (\bar{X} =3.04) น้อยที่สุดตามลำดับผล

การศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า

จุดแข็ง (Strength = S) ของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน คือ 1) ผู้สูงอายุในชุมชนมีบ้านและลูกหลานคอยดูแล 2) ผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการดูแลผู้สูงอายุ 3) ผู้สูงอายุมีที่พักอาศัย สบาย สะดวกปลอดภัยทุกคน 4) มีการออกกำลังกาย 5) มีบ้านพักคนชราในตำบล และ 6) มีรัฐเข้าไปช่วยเหลือ

จุดอ่อน (Weaknesses = W) ของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 1) ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันทั่วไป และค่าปรับปรุงบ้านเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 2) ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ห่างไกลจากโรงพยาบาล 4) ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว 5) ผู้สูงอายุบางคนไม่ได้รับการช่วยเหลือ 6) ไม่มีบ้านให้ผู้สูงอายุอยู่แบบร่วมกัน และ 7) ไม่มีเทคโนโลยีช่วยในการดูแลผู้สูงอายุ

โอกาส (Opportunities = O) ของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 1) ได้มีการสร้าง แหล่งที่อยู่ของผู้สูงอายุเยอะขึ้น 2) มีลูกหลานคอยดูแลอยู่ใกล้ซิด 3) หน่วยงานรัฐยื่นมือมาช่วยเหลือผู้สูงอายุ 4) ผู้สูงอายุได้รับเงินดูแลทุกเดือน 5) ได้รับการเข้าถึงด้านสาธารณสุข 6) ผู้สูงอายุที่ดูแลตัวเองได้และชอบอยู่บ้าน มีครอบครัว หรือ สังคมเพื่อนบ้านให้ไปมาหาสู่ 7) มีที่รองรับสำหรับคนไม่มีเวลาคนชรา 8) บูรณาการร่วมกับท้องถิ่น

อุปสรรค / ข้อจำกัด (Threats = T) ของรูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน 1) ผู้สูงอายุบางคนบ้านอยู่ห่างไกลกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยจะเข้าถึง 2) ร่างกายไม่แข็งแรง 3) ผู้สูงอายุบางคนเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ 4) สภาพบ้านไม่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของผู้สูงอายุ 5) ไม่สามารถไปข้างนอกด้วยตนเองได้ 6) ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู 7) ความคิดยึดติดสิ่งเดิม

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

ตารางที่ 3 สรุปการกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

	จุดแข็ง (Strength = S)	จุดอ่อน (Weaknesses = W)	
	S3 ผู้สูงอายุในชุมชนมีบ้านและลูกหลานคอยดูแล S4 ผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการดูแลผู้สูงอายุ S9 ผู้สูงอายุมีที่พักอาศัย สบาย สะดวก ปลอดภัยทุกคน S12 มีการออกกำลังกาย S20 มีบ้านพักคนชราในตำบล S31 มีรัฐเข้าไปช่วยเหลือ	W10 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทั่วไป และค่าปรับปรุงบ้านเพื่อให้มี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม W12 ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก W13 ห่างไกลจากโรงพยาบาล W14 ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว W15 ผู้สูงอายุบางคนไม่ได้รับการ ช่วยเหลือ W16 ไม่มีบ้านให้ผู้สูงอายุอยู่แบบ ร่วมกัน W17 ไม่มีเทคโนโลยีช่วยในการดูแล ผู้สูงอายุ	
โอกาส (Opportunities = O)		SO	WO
O2 ได้มีการสร้าง แหล่งที่อยู่ของผู้สูงอายุเยอะขึ้น O3 มีลูกหลานคอยดูแลอยู่ใกล้ซิด O4 หน่วยงานรัฐยื่นมือมาช่วยเยียวยาผู้สูงอายุ O7 ผู้สูงอายุได้รับเงินดูแลทุกเดือน O9 ได้รับการเข้าถึงด้านสาธารณสุข O15 ผู้สูงอายุที่ดูแลตัวเองได้และชอบอยู่บ้าน มีครอบครัว หรือ สังคมเพื่อนบ้านให้ ไปมาหาสู่ O18 มีที่รองรับสำหรับคนไม่มีเวลาดูคนชรา O19 บูรณาการร่วมกับท้องถิ่น		สะดวก	สบาย
โอกาส (Opportunities = O)		SO	WO
O2 ได้มีการสร้าง แหล่งที่อยู่ของผู้สูงอายุเยอะขึ้น O3 มีลูกหลานคอยดูแลอยู่ใกล้ซิด O4 หน่วยงานรัฐยื่นมือมาช่วยเยียวยาผู้สูงอายุ O7 ผู้สูงอายุได้รับเงินดูแลทุกเดือน O9 ได้รับการเข้าถึงด้านสาธารณสุข O15 ผู้สูงอายุที่ดูแลตัวเองได้และชอบอยู่บ้าน มีครอบครัว หรือ สังคมเพื่อนบ้านให้ ไปมาหาสู่ O18 มีที่รองรับสำหรับคนไม่มีเวลาดูคนชรา O19 บูรณาการร่วมกับท้องถิ่น		สะดวก	สบาย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อุปสรรค / ข้อจำกัด (Threats = T)	ST	WT
T2 ผู้สูงอายุบางคนบ้านอยู่ห่างไกลกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยจะเข้าถึง	สะดวก	ปลอดภัย
T4 ร่างกายไม่แข็งแรง		
T6 ผู้สูงอายุบางคนเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ		
T7 สภาพบ้านไม่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของผู้สูงอายุ		
T9 ไม่สามารถไปข้างนอกด้วยตนเองได้		
T10 ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู		
T12 ความคิดยึดติดสิ่งเดิม		

จากตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมมั่นคงตามัน คือ สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 สะดวก โดยมีมาตรการ คือ 1) เครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน และ 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือผ่านมาตรฐานที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 สะอาด โดยมีมาตรการ คือ 1) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐาน สุขอนามัย และ 2) ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีฝุ่นละอองหรือขยะ

กลยุทธ์ที่ 3 สบาย โดยมีมาตรการ คือ 1) มีเครื่องอำนวยความสะดวก 2) มีคนอำนวยความสะดวก และ 3) อยู่แล้วสบายกาย สบายใจ

กลยุทธ์ที่ 4 ปลอดภัย โดยมีมาตรการ คือ 1) มีผู้ดูแล 2) มีเพื่อน 3) มีความมั่นใจในสถานที่ และ 4) มีความสุข

ตารางที่ 4 สรุปการพัฒนาแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมมั่นคงตามัน

แนวทาง	กลยุทธ์	มาตรการ	โครงการ
สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย	สะดวก	1 เครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน 2 ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐานที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	โครงการพัฒนา รูปแบบที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุใน พื้นที่สามเหลี่ยมมั่นคง ตามัน สู่มาตรฐาน การท่องเที่ยวเพื่อ รองรับนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ
	สะอาด	1 ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐาน สุขอนามัย 2 ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีฝุ่นละอองหรือขยะ	
สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย	สบาย	1 มีเครื่องอำนวยความสะดวก 2 มีคนอำนวยความสะดวก 3 อยู่แล้วสบายกาย สบายใจ	
	ปลอดภัย	1 มีผู้ดูแล 2 มีเพื่อน 3 มีความมั่นใจในสถานที่ 4 มีความสุข	

จากตารางที่ 4 พบว่าแนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน คือ สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย ซึ่งมี 4 กลยุทธ์ 11 มาตรฐาน และ 1 โครงการคือ โครงการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน สู่มาตรฐานการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) โดยพบว่าควรพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันในประเด็นต่าง ๆ โดย คิดว่าบริการยานพาหนะสำหรับเคลื่อนย้าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.98$) รองลงมาคือ มีบริการสำรองที่พักผ่านบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$) พนักงานที่สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$) ป้ายสัญลักษณ์บ่งบอกถึงการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) ใกล้แหล่งท่องเที่ยวใกล้เมืองแหล่งชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พัก (รถเข็น สปา นวด ชาวน่า ห้องอาหาร ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.32$) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ (ที่นอนเตียง ขนาดของห้องพัก ห้องน้ำ ประตู) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.28$) มีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.26$) มีการบำบัด/ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (ฟรี/ ราคาถูก) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.18$) มีข้อมูลเกี่ยวกับที่พักให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุหลากหลายช่องทาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.09$) มีบริการรับส่งระหว่างที่พักกับสนามบิน/สถานีขนส่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.00$) สิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกห้องพัก (ทางเดิน ทางลาด บันได ลิฟต์) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) ที่จอดรถพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$) มีบริการสำรองที่พักทางอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$) มีช่องทางด่วนพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในการ Check In และ Check Out ($\bar{X}=3.04$) ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน คือ สะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย ซึ่งมี 4 กลยุทธ์ คือ 11 มาตรฐาน และ 1 โครงการ โครงการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน สู่มาตรฐานการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ กลยุทธ์ที่ 1 สะดวก มี 2 มาตรการคือ 1) เครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน 2) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐานที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ กลยุทธ์ที่ 2 สะอาด มี 2 มาตรการ คือ 1) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือผ่านมาตรฐาน สุขอนามัย 2) ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีฝุ่นละอองหรือขยะ กลยุทธ์ที่ 3 สบาย มี 3 มาตรการ คือ 1) มีเครื่องอำนวยความสะดวก 2) มีคนอำนวยความสะดวก 3) อยู่แล้วสบายกาย สบายใจ กลยุทธ์ที่ 4 ปลอดภัย มี 4 มาตรการ คือ 1) มีผู้ดูแล 2) มีเพื่อน 3) มีความมั่นใจในสถานที่ 4) มีความสุข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน สู่มาตรฐานการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวต่างชาติ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาฐานข้อมูลที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. (2562). *สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ*. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2563 จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2564). *สังคมผู้สูงอายุในปัจจุบันและเศรษฐกิจในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.dop.go.th/th/know/15/926>
- ทินกร ดีปอินตา และพกามาศ ชัยรัตน์. (2563). ปัจจัยการเลือกที่พักของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 14(3), 512-525.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- เบญจพร เชื้อผึ้ง. (2564). *แนวทางการจัดการการบริการของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ชาวไทยที่มาพักแรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล; และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. (2553). *การออกแบบการวิจัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศันสนีย์ กระจ่างโณม, อาชว์บารมี มณีตระกูลทอง, และ เเชิณวาส ศรีชัย. (2562). แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติในพื้นที่อารยธรรมล้านนา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 39(3), 75-90.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *เป้าหมายที่ 17 เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการค้าเงินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2565, จาก <https://sdgs.nesdc.go.th/%>
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics, an Introductory Analysis*. 2nded., New York: Harper and Row.

Translated Thai References

- Chuaphueng, B. (2021). Guidelines for hotel service management to accommodate elderly tourists. Thai people who come to stay in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Doctor of Philosophy Program Tourism Management field University of Phayao. (in Thai)
- Department of Provincial Administration, Ministry of Interior. (2019). *Demographic statistics. Population and housing*. Retrieved on 12 August 2020 from <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx> (in Thai)
- Kitpreedasaburi, B. (2008). *Social science research methods*. 10thed. Bangkok: Chamchuri Products. (in Thai)
- Krachangchom, S., Maneetrakulthong, A., & Srichai, A. (2019). Guidelines for developing tourism activities for foreign elderly tourists in the Lanna civilization area. *Academic journal University of the Thai Chamber of Commerce Humanities and Social Sciences*, 39(3), 75-90. (in Thai)
- Ministry of Social Development and Human Security. (2021). *The current aging society and the economy in Thailand*. Retrieved on 11 June 2022, from <https://www.dop.go.th/th/know/15/926> (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). Goal 17: Strengthen implementation mechanisms and revive global partnerships. For sustainable development. Retrieved on 10 December 2022, from <https://sdgs.nesdc.go.th/%> (in Thai)
- Tipintha, T., & Chairatan, P. (2020). Factors in choosing accommodations for elderly tourists. In Chiang Mai province. *Dusit Thani College Journal*, 14(3), 512-525. (in Thai)
- Traimongkolkul, P.; & Chatraporn, S. (2010). *Research design*. Bangkok: Kasetsart University. (in Thai)
- ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี
Vol 18 NO 2 May – August 2024